

Capitolul 3, 1-20 – cu toate acestea, aceste privilegii au fost și rămân mari, chiar dacă ele arată că posesorii lor aveau prin aceasta o responsabilitate mult mai mare

Dacă Dumnezeu dorește atât de mult sinceritatea și leapădă orice formă de prefăcătorie, nu era atunci mai bine să fi un păgân necircumcis, a cărui responsabilitate era cu mult mai mică decât a iudeului? De la sine se pune întrebarea: »Care este atunci avantajul iudeului sau care este folosul circumciziei?« Apostolul răspunde: »Oricum, sunt mari; și mai întâi, că lor le-au fost încredințate cuvintele lui Dumnezeu« (versetul 2). În alte locuri (capitolul 9, 4-5) el enumeră o serie de alte privilegii ale iudeului, aici numește numai pe acesta, și anume pe cel mai deosebit: ei posedau Cuvântul scris al lui Dumnezeu. Niciunui popor de pe pământ nu i s-a descoperit Dumnezeu așa de direct, ca poporului Israel. Numai lor, urmași ai lui Avraam, care prin circumcizie a fost odinioară pus deoparte dintre toți oamenii, le-a dat Cuvântul Său bun. Dar cum s-au folosit ei de acest privilegiu?

Israel a călcat în picioare bunătatea lui Dumnezeu. Aici nu se pune întrebarea, cât de mulți sau cât de puțini din popor au fost personal întorși la Dumnezeu, ci de privilegiile pe care le posedă Israel, ca popor proprietate a lui Dumnezeu, față de celelalte popoare și se pune întrebarea, cum s-au folosit ei de aceste privilegii. Răspunsul era destul de cunoscut: Israel a fost necredincios. Dar necredințioșia lui va anula ea credințioșia lui Dumnezeu și va anula ea cuvintele divine? »Nicidecum!«, răspunde apostolul. »Dimpotrivă, Dumnezeu să fie adevărat și orice om mincinos!« Dumnezeu rămâne neclinit la Cuvântul Său. El va împlini făgăduințele date, chiar dacă Israel prin necredințioșia lui a pierdut orice drept la ele. Acest punct îl amintește apostolul aici, dar nu merge mai departe, va reveni detaliat abia în capitolul 11.

Așa cum Dumnezeu Își va împlini făgăduințele, tot așa Își menține sentința cu privire la păcat. Deja David, după marea sa cădere, și-a găsit singura posibilitate de ajutor prin mărturisirea sinceră a păcatului său, cu orice preț, și a dat dreptate lui Dumnezeu. El spune: »Ca să fi îndreptățit în cuvintele Tale și să ieși biruitor când vei fi judecat« (versetul 4; Psalmul 51, 4). Cum ar putea să fie găsită vreodată o greșală în vorbirea lui Dumnezeu sau în judecata Sa? În cele din urmă toate vor fi spre gloriificarea Sa și spre rușinarea oamenilor. Dumnezeu va fi în orice privință »biruitor«.

Dar – vom găsi mereu în această epistolă pe acest »dar«, căci duhul omului se ridică mereu mai presus de cuvintele lui Dumnezeu – dacă necredințioșia omului face să strălucească și mai mult credințioșia infailibilă a lui Dumnezeu și veridicitatea Lui, »dar dacă nedreptatea noastră pune în lumină dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice?« Nu este atunci Dumnezeu nedrept, dacă exercită judecata la aceia care prin faptele lor pun într-o lumină mult mai mare credințioșia Lui? Apostolul spune, că el vorbește »în felul omului«, adică așa cum vorbesc și judecă fără să gândească oamenii în neștiința lor. Dar el răspunde iarăși: »Nicidecum!« Căci dacă această obiecție ar fi îndreptățită, atunci Dumnezeu nu ar mai putea să judece pe nimeni, și nici pe păgâni (versetul 6). Că Dumnezeu este Judecătorul drept al întregului pământ, a spus deja Avraam (Geneza 18, 25), și iudeii erau ferm convinși că nelegiuirea păgânilor merită judecata.

Cât de lipsită de sens și necugetată este concluzia, că prin faptul că prin necredințioșia omului strălucește mai mult credințioșia lui Dumnezeu, păcatul și vina omului nu sunt așa de grave, dimpotrivă, Dumnezeu, ca Judecător al întregului pământ, se vede obligat să nu exercite judecata! Cu alte cuvinte: Dumnezeu nu are voie să pedepsească pe păcătos, ci ar trebui să-l răsplătească, căci minciuna lui pune mai mult în lumină veridicitatea lui Dumnezeu. Nu, Dumnezeu rămâne permanent credincios, permanent Același, neschimbat, »El nu se poate tăgădui pe Sine Însuși« (2 Timotei 2, 13). Făgăduințele Lui și amenințările cu judecata se vor împlini inevitabil. Cu toate obiecțiile oamenilor, iudeii și păgânii (neamurile) vor avea parte de judecata lui Dumnezeu.

În încheiere apostolul întreabă încă o dată: »Și dacă, prin minciuna mea, adevărul lui Dumnezeu strălucește și mai mult spre slava Lui, de ce mai sunt eu judecat ca păcătos?« De data aceasta răspunsul îl lasă pe seama ascultătorilor sau cititorilor. O conștiință sinceră nu va ajunge să fie derutată în ceea ce privește răspunsul. Ar putea, chiar și în relațiile omenești, urmările

delictului unui făptaș, probabil favorabile, să-l elibereze de vină și de pedeapsă, sau să transforme delictul în ceva vrednic de laudă? Acest gând cu totul irațional îi amintește apostolului de principiul pe care dușmani celui credincios îl au pe buze: »Să facem răul, ca să vină binele!« (vezi versetul 8). Indignat lăuntric despre o astfel de învinovățire, care în cele din urmă pune în încurcătură numai pe cei ce vorbesc astfel, adaugă: »Condamnarea lor este dreaptă«. Cine vorbește în felul acesta, își rostește singur sentința. Harul va fi mereu atacat și calomniat, atâta timp cât conștiința nu este convinsă de păcat; unde însă are loc aceasta, el va fi înțeleș și primit cu bucurie.

Începând cu versetul 9, apostolul își continuă expunerea de idei și întreabă, referindu-se la versetul 1: »Ce urmează atunci? Suntem noi mai buni?« Răspunsul este: »Nicidecum! Fiindcă mai înainte am învinuit pe toți, fie iudei, fie greci, că sunt sub păcat«. Ambele clase au fost dovedite fără contradicție că sunt sub păcat. Iudeii, care erau gata să accepte aceasta cu privire la păgâni, ar fi dorit cu plăcere să se sustragă acestei sentințe. De aceea Pavel citează acum o serie de locuri din scrierile lor, care demonstrează concludent că ei nu numai că erau păcătoși, ci că erau mult mai adânciți în păcat decât păgânii. Această demonstrație este zdrobitoare. Cuvintele lui Dumnezeu, care au fost încredințate iudeilor și cu care se lăudau, că le aparțin numai lor, tocmai aceste cuvinte prezintă un tablou îngrozitor al stării lor morale. Descrierea păcatelor și a caracterului infam al păgânilor, în capitolul 1, este zguduitoare, dar făptașii erau păgânii, care în întinericul inimii lor trăiau în ele fără Dumnezeu. Dar aici este vorba de iudei, cu privilegiile lor foarte diverse!

Nu era *nici unul* drept între ei, *nici măcar unul*, care să întrebe de Dumnezeu. Toți s-au abătut și au ajuns niște netrebniți, nu era *nici unul* care să facă binele, *nici unul măcar*. Toate mădularele lor le-au folosit ca unelte ale nelegiurii; *totul* în ei era stricat prin păcat și pătat prin fapte brutale: gâtjeul lor, limba lor, buzele lor, gura lor, picioarele lor, căile lor. Nu era *nici o frică* de Dumnezeu înaintea ochilor lor. Mărturiile despre aceste grozavii sunt preluate din Psalmi și din profeți. Ce puteau iudeii să răspundă la aceasta? Nimic. Căci »știm că tot ce spune Legea, spune *celor ce sunt sub Lege*«. Dovada vinei, a vinei duble a iudeilor, a fost incontestabil prezentată.

Și acum urmează concluzia zdrobitoare. Ea este: »Pentru ca *orice* gură să fie închisă și toată lumea să fie sub judecata lui Dumnezeu«. Orice gură, și a iudeului, să fie închisă, da, mai mult chiar decât a păgânilor; toată lumea, iudeii și păgânii, au parte, fără șanse de scăpare, de judecata lui Dumnezeu – este de fapt un rezultat cum nu se poate imagina un altul mai îngrozitor. Toată omenirea are parte de judecata lui Dumnezeu! Toți, religioși sau ateii, buni sau răi, vor amuți înaintea scaunului de judecată al Dumnezeului cel sfânt! Ce umilință pentru mândria și vanitatea omului înfumurat! În zadar se opune el cu toate puterile. Aceasta este soarta lumii, potrivit cu sentința lui Dumnezeu.

Apostolul încheie secțiunea cu cuvintele: »De aceea nimeni nu va fi îndreptățit înaintea Lui prin faptele Legii, căci prin Lege vine *cunoștința* păcatului« (versetul 20). Dacă ar fi fost vreo posibilitate ca prin fapte să se obțină dreptate înaintea lui Dumnezeu, atunci ea ar fi fost dată poporului Israel în Legea de pe Sinai. Dar tocmai contrariul a avut loc: starea iudeilor, așa cum am văzut, s-a dovedit a fi așa de rea, că ei au devenit proverbiali între celelalte popoare. Vinovăția lor a devenit extrem de mare prin încălcarea Legii, a cărei inviolabilitate au recunoscut-o.

Dar putea să fie altfel? Nu; căci Legea *convine* numai de existența păcatului, îl face să apară în toată oroarea lui - »pentru ca păcatul, prin poruncă, să se arate afară din cale de păcătos« (capitolul 7, 13) – dar nu poate niciodată să dea naștere la sfințenie, niciodată nu va îndreptăți pe cel păcătos înaintea lui Dumnezeu. Prin faptul că îl face pe păcătos să recunoască caracterul adevărat al păcatului, îl condamnă în conștiința lui, așa că nu mai rămâne nimic altceva pentru el de făcut, decât smerenia și judecata de sine, sau, dacă respinge harul, la sfârșit o amuțire îngrozitoare.

Capitolul 3, 21-31 – descoperirea dreptății lui Dumnezeu în Evanghelie față de starea îngrozitoare descrisă, »prin credința în Isus Hristos, către toți și peste toți cei care cred.«

»Dar acum« - cu aceste cuvinte scurte începe apostolul o secțiune cu totul nouă, în care ne sunt oferite lucruri mult mai plăcute decât cele prezentate în secțiunea intercalată de la capitolul 1, 18 – 3, 20. Dacă în această secțiune a vorbit despre starea tristă a omului, despre urmările îngrozitoare ale căderii lui, care în final fac ca toată lumea să cadă sub judecata lui Dumnezeu, ne conduce acum la ceea ce a făcut Dumnezeu față de stricăciunea lipsită de speranță a omului – pentru descoperirea dreptății Sale în Evanghelie. Legea nu putea să descopere această dreptate, și nu putea să ofere nici măcar o dreptate omenească – căci prin Lege a venit numai *cunoștința* păcatului. Dar în Evanghelia harului se descopere dreptatea lui Dumnezeu »prin credință, și care duce la credință«.

Prin aceasta apostolul se reîntoarce la versetul 17 din capitolul 1. Această dreptate nu are nimic a face cu Legea, cu toate că ea a fost mărturisită de Lege: »Dar acum s-a arătat o dreptate a lui Dumnezeu, fără Lege – despre ea mărturisesc Legea și prorocii – dreptate a lui Dumnezeu, prin credința în Isus Hristos, către toți și peste toți cei care cred.« Ce adevăr minunat, da, ce plinătate a adevărului în așa puține cuvinte! Am vorbit pe scurt mai înainte despre dreptatea lui Dumnezeu. Ea își are măsura nu în responsabilitatea omului, ci în Dumnezeu Însuși, în natura Lui. Dumnezeu *judecă* pe om după responsabilitatea lui, dar dreptatea Lui se descoperă prin *faptele* Lui; și unde și cum Se descoperă El, este numai spre proslăvirea Lui. Descoperirea lui Dumnezeu este totdeauna spre gloriificarea Lui.

Deci, dreptatea lui Dumnezeu s-a descoperit *fără* Lege. Legea a fost adaptată la om și la relația lui cu Dumnezeu. A poruncit omului să iubească pe Dumnezeu mai mult decât orice, dar cu toate acestea Dumnezeu a rămas în întuneric, iar Legea a arătat numai vina și neputința de a se ajuta pe sine însăși a omului. Acolo unde a fost o conștiință sinceră, trebuia să recunoască, că propria dreptate crescută pe terenul legalist consta numai din zdrențe murdare. Dreptatea lui Dumnezeu este absolut în afara oricărei Legi și s-a arătat, așa cum am văzut, în primul rând prin aceea că a încununat pe Isus, în baza jerfetei Lui, la dreapta Sa cu slavă și cu cinste. Este adevărat, Legea și profeții vechiului legământ au vorbit despre această dreptate, au *mărturisit-o*, dar n-au putut face mai mult. Citim în Isaia 46, 13: »Eu *Îmi* apropii dreptatea; ea nu va fi departe și mântuirea *Mea* nu va întârzia«, și în capitolul 56 al aceluiași proroc: »Mântuirea *Mea* este aproape să vină și dreptatea *Mea* aproape să se arate« (vezi versetul 1; compară și capitolul 51, 5,6,8; Daniel 9, 24). Așa au vestit acești martori vechi dreptatea lui Dumnezeu, spunând că descoperirea ei este aproape, mărturisind totodată că în timpul lor nu a fost descoperită.

Dar acum s-a descoperit, și anume prin credința în Isus Hristos, Mântuitorul crucificat și proslăvit. Legea nu știa nimic despre un locțiitor și garant pentru păcătosul vinovat, putea numai să facă aluzie prin umbre slabe și modele la Cel care urma să vină. »Dar acum« - Dumnezeu să fie lăudat pentru acest cuvânt! – dreptatea lui Dumnezeu *s-a descoperit* în Isus Hristos. Harul mărturisește că Dumnezeu a intervenit și a acționat prin persoana preiubitului Său Fiu, pe care nu L-a cruțat, ca să ne poată cruța pe noi. Crucea de pe Golgota vorbește în același timp nu numai de privilegiul lui Dumnezeu, că putea să intervină prin har acolo unde orice speranță era pierdută, ci și de dreptatea Lui, care se face cunoscut prin aceea că El îndreptățește pe oricine crede în Isus. Pe de altă parte omul mărturisește prin credința sa în mărturia lui Dumnezeu despre Fiul Său, că el este vinovat și păcătos, că renunță la orice dreptate proprie și că numai prin lucrarea de împăcare a lui Hristos poate avea parte de dreptatea lui Dumnezeu.

Dacă această dreptate ar fi cumva în legătură cu faptele omului, atunci ar fi prin Lege, și astfel ar fi valabilă numai pentru Israel. Dar pentru că este dreptatea lui Dumnezeu, ea se aplică la toți oamenii, fără nici o deosebire, este »dreptatea lui Dumnezeu *către toți*«, adică este *orientată spre toți, este pentru toți*. Tocmai pentru că este vorba de o dreptate care se bazează pe lucrarea lui Hristos, care a murit *pentru toți*, ea se referă la toată lumea, la toți oamenii, iudei și păgâni. Dar – să observăm bine aceasta! – cu toate că toți au acces la ea, ea *vine numai la aceia*, este în folosul

numai al aceluia care *cred*. Numai cine vine în legătură cu Hristos prin credință personală are parte de ea și savurează toate privilegiile care sunt în legătură cu ea.

»Nu este nici o deosebire; căci toți au păcătuit și sunt lipsiți de slava lui Dumnezeu« (versetul 23). Omul căzut a fost alungat de slava lui Dumnezeu din grădina Eden, și istoria lui, care a urmat după aceea, este numai păcat și îndepărtare crescândă de Dumnezeu. Îi lipsește tot ce ar putea să-i dea un loc în apropierea sfântă a lui Dumnezeu. Slava lui Dumnezeu trebuie să-l mistuiască. Și în privința aceasta nu este *nici o* deosebire, *toți* au păcătuit, *niciunul* nu va avea parte (sau nu va ajunge la) de slava lui Dumnezeu. Dar – Dumnezeu să fie lăudat! – așa cum toți oamenii de la natură se află în aceeași stare înaintea lui Dumnezeu, tot așa este pentru toți, fără nici o excepție, același har; toți, care cred, vor fi »îndreptățiți fără plată, prin harul Său, prin răscumpărarea care este în Hristos Isus« (versetul 24). Totul este lucrarea *lui Dumnezeu*, și de aceea este desăvârșit; totul se bazează pe răscumpărarea, care este *în Hristos Isus*, și de aceea stă tare, de nezguduit. Toți cei ce cred au stat și stau pe *același* fundament înaintea lui Dumnezeu: ieri, fără nici o excepție, păcătoși și pierduți, astăzi, fără nici o excepție, îndreptățiți și grațiați.

Dar cum a luat naștere răscumpărarea? Este de la sine înțeles că putea să aibe loc numai pe o singură cale, care corespundea în totalitate cerințelor sfințeniei și dreptății lui Dumnezeu. Dumnezeu a prezentat simbolic această cale deja în vechiul legământ. O dată pe an, în ziua ispășirii, marele preot intra în Locul Preasfânt ca să stropescă sângele animalului de jertfă pe capacul de aur al chivotului, și în felul acesta să facă ispășire înaintea lui Dumnezeu. Sângele se afla astfel între heruvimi, veghetorii sfinți asupra împlinirii căilor de domnie ale lui Dumnezeu, și Legea încălcată, gravată de degetul lui Dumnezeu pe cele două table de piatră aflate în chivot. În felul acesta sângele era în același timp în locul păcatului, tronul de judecată era transformat într-un tron de har în baza unor principii drepte. Numai sângele unei jertfe recunoscute și primite de Dumnezeu putea să facă aceasta.

Astăzi acest model a devenit realitate. Dumnezeu L-a rânduit pe Hristos »să fie ispășire, prin credința în sângele Lui« (versetul 25). Sângele prețios al Fiului lui Dumnezeu a fost adus înaintea lui Dumnezeu și acolo a fost stropit în toată valoarea lui înaintea lui Dumnezeu. Hristos este atât Marele Preot, care a venit cu propriul sânge și a intrat în Locul Preasfânt, cât și Scaunul de îndurare ridicat de Dumnezeu. Sângele Lui a făcut ispășire desăvârșită. Cine își ia refugiul la acest sânge, pășește ca îndreptățit pe terenul răscumpărării. Dumnezeu nu-Și va mai aduce aminte niciodată de păcatele lui, și aceasta nu numai în baza harului Său, ci și »ca să-Și arate dreptatea Lui; căci trecuse cu vederea păcatele făptuite mai înainte, prin îndelunga răbdare a lui Dumnezeu; pentru ca în timpul de acum să-și arate dreptatea Lui în așa fel încât să fie drept și să îndreptățească pe cel care are credința în Isus« (versetele 25-26).

Dumnezeu putea să fie indulgent cu păcatele alor Săi din timpurile Vechiului Testament, deoarece El privea înainte la jertfa care se va aduce pe Golgota. El a văzut sângele prețios, care curățește toate păcatele și putea să fie indulgent cu aceste păcate, fără ca dreptatea Sa să fie lezată, nu, ci pentru *a-Și arăta* dreptatea Sa. Ridicarea mai târziu a Scaunului de îndurare, pe care El L-a văzut mai dinainte și care era prezentat simbolic permanent în jertfele Vechiului Testament, L-a îndreptățit în felul Lui de a lucra. Pe lângă aceasta, dreptatea lui Dumnezeu se arată în timpul de acum prin aceea că El îndreptățește pe acela a cărui credință este în Isus. Nu mai este vorba de toleranță. *Vina a fost plătită*, sângele ispășirii *a curs*. Dreptatea lui Dumnezeu nu este ceva de *viitor*, ea a fost adusă la lumină în Hristos, a fost *descoperită*, așa că Dumnezeu poate acum să-Și dovedească dreptatea, prin aceea că îndreptățește pe orice păcătos care crede în Isus. El este drept numai când face aceasta.

Adevăr minunat! Realmente, ea este demnă de Dumnezeu Mântuitorul, ea Îl proslăvește pe El și pe Acela care a venit să îndeplinească planul de mântuire, nelăsând omului nici o posibilitate pentru proslăvirea lui proprie. De aceea întreabă apostolul în versetul 27: »Unde este deci lauda? A fost *înlăturată*.« Dumnezeu nu vrea să dea onoarea Lui altuia, și în nici un caz omului mândru, care se îndreptățește pe sine.

Dar cum a fost luată omului orice pricină de laudă? »Prin ce fel de lege? A faptelor? Nu, ci prin legea credinței.« Probabil că cititorul se miră că aici întâlnește cuvântul »lege«. Dar el

trebuie să nu uite că Pavel folosește des acest cuvânt ca să exprime o regulă cunoscută, un principiu constatat prin experiență. Când folosește acest cuvânt nu se gândește totdeauna la Legea de pe Sinai (compară de exemplu capitolul 7, 21,23; 8, 2). În mod asemănător vorbim noi despre legile naturii, legea atracției universale, etc. Ce este deci, cel căruia în cazul nostru i s-a luat lauda? Faptul simplu, pe care l-am constatat, că nici un om nu poate fi îndreptățit prin *faptele* lui, că îndreptățirea este posibilă numai pe principiul *credinței*. Într-adevăr, se spune deseori: „Nu există regulă fără excepții”. Dar aici este o regulă care nu admite *nici o* excepție. Dacă trebuie să facem o judecată – și în acest caz nu este posibilă o altă judecată – că »omul este îndreptățit prin credință, fără faptele Legii«, atunci toată lauda se cuvine Aceluia în care credem. »Legea credinței« include odată pentru totdeauna ușa pentru lauda de sine. Aceasta pare să fie foarte rușinos și umilitor pentru omul care se îndreptățește pe sine, dar este deosebit de prețios pentru păcătosul pierdut care se pocăiește.

Dacă aceasta este singura posibilitate de îndreptățire pregătită de Dumnezeu, atunci rezultă că Dumnezeu nu este numai Dumnezeul iudeilor, și nici că El este *mai mult* Dumnezeu pentru iudei decât este pentru păgâni. Nu, El este Dumnezeul „unic”. El a fost desigur așa deja în Vechiul Testament, chiar dacă, atunci când toate popoarele pământului practicau închinarea la idoli, în Avraam și în urmașii lui Și-a ales un popor care să păstreze pe pământ cunoștința unui singur Dumnezeu adevărat. Acum însă *prin har* Și-a ocupat locul ca Dumnezeu peste toți oamenii, iudei și păgâni, și îndreptățește pe un iudeu circumcis nu pe baza faptelor lui, pe baza Legii, ci numai »din credință«, adică pe principiul credinței, și pe un păgân necircumcis, care nu cunoaște Legea, numai »prin credință«, adică cu ajutorul credinței. Nu există un alt mijloc de îndreptățire.

În felul acesta a fost anulată orice diferență. Toți oamenii sunt păcătoși pierduți, neputincioși, care pot fi mântuiți numai prin har, prin credința în lucrarea Altuia. »Dumnezeu a închis«, așa cum spune apostolul în capitolul 11, »pe toți (iudei și păgâni) în neascultare (sau: necredință), ca să aibă milă de toți« sau să-i grațieze. »O, adâncul bogăției înțelepciunii și cunoștinței lui Dumnezeu« (versetele 32-33)!

Dar, s-ar putea pune întrebarea, nu este slăbită autoritatea Legii prin această învățătură? Nu sunt anulate prin aceasta drepturile ei sfinte? »Nicidecum!«, răspunde apostolul. În loc să se anuleze Legea, noi o *confirmăm* (versetul 31). Legea nu a primit niciodată o confirmare mai clară ca prin cuvântul crucii. Evanghelia nu învață numai că omul este demn de condamnare, ci ea învață și despre necesitatea unei dreptăți valabile înaintea lui Dumnezeu. Desigur, Legea *nu dă* nici o îndreptățire, dar *o cere*. »Credința« le recunoaște pe amândouă, atât starea complet stricată a omului, cât și necesitatea îndreptățirii, și iată, în locul unei îndreptățiri *omenești*, așa cum o cere Legea, el primește cu mulțumire îndreptățirea *lui Dumnezeu* oferită gratuit! Totodată Evanghelia învață că Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se blestem pentru noi. Deoarece Dumnezeul cel sfânt nu voia nicidecum să slăbească principiul obligației față de Legea dată de El, »a trimis pe Fiul Său, născut din femeie, născut sub Lege, ca să răscumpere pe cei de sub Lege, ca să căpătăm înfierea« (Galateni 4, 4-5).

Întrebăm: putea Legea să fie confirmată vreodată mai bine, sau putea autoritatea ei să fie mai desăvârșit constatată?